

Sygn. akt I NSW 3972/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z protestu wyborczego J. O.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 29 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 15 lipca 2020 r. J. O. (dalej: Wnosząca protest) wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarzuciła w nim nieprawidłowość polegającą na naruszeniu ciszy wyborczej przez B. S. poprzez opublikowanie przez niego na T. wpisu sugerującego głosowanie na A. D.. Wnosząca protest załączyła skan z powyższego serwisu przedstawiający tę publikację. Podniosła, że zachowanie to stanowiło naruszenie przepisu art. 107 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 684, dalej jako: k.wyb.) oraz miało wpływ na wynik głosowania i wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. poz. 979, dalej jako: u.wyb.2020), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. W zakresie nieuregulowanym w powyższej ustawie, na podstawie art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy ogólne, zawarte w ustawie z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

Z treści art. 321 § 3 k.wyb. wynika, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Treść zarzutów nie może być dowolna, lecz powinna spełniać kryteria, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Zgodnie z nim, protest może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Z treści tego przepisu wynika, że osoba wnosząca protest jest ponadto zobowiązana do wykazania wpływu wystąpienia naruszeń na wynik wyborów. Przedmiotem protestu wyborczego jest bowiem ważność wyboru określonej osoby, a podstawę do jej zakwestionowania mogą stanowić wyraźnie wskazane przestępstwa oraz delikty wyborcze. Ich wystąpienie musi rzutować na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów i być poparte konkretnymi dowodami, znanymi osobie wnoszącej protest, na których opiera ona swoje zarzuty. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. (art. 322 § 1 k.wyb.).

Zarzut Wnoszącej protest nie mieści się w granicach przesłanek dla wniesienia protestu wyborczego, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb.,. Nie można bowiem z jego treści wyprowadzić wniosku, że opisane zachowanie wyczerpuje znamiona przestępstwa wyborczego lub też, że stanowi delikt wyborczy, który byłby związany z głosowaniem, ustaleniem wyników głosowania lub wyników wyborów. Oczywistym jest, że takie zachowanie, jak naruszenie wskazane przez Wnoszącą protest, może stanowić czyn zabroniony określony w art. 498 k.wyb. Zgodnie z tym przepisem, ten, kto w związku z wyborami, w okresie od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania prowadzi agitację wyborczą, podlega karze grzywny. Zachowanie to zostało jednak uznane przez ustawodawcę za wykroczenie, które nie jest włączone do katalogu przesłanek wpływających na ważność wyborów. Wnosząca protest może podjąć stosowne kroki dla doprowadzenia do pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności, jednakże tym celom nie służy wniesienie protestu wyborczego. Gdyby ustawodawca chciał zastrzec, że podstawą wniesienia protestu wyborczego jest popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, mieszczącego się w dziale IX Kodeksu wyborczego, wprowadziłby stosowną normę do treści przepisu art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb. Podobnie, Wnosząca protest nie wskazała jaki delikt wyborczy, który byłby związany z głosowaniem, ustaleniem wyników głosowania lub wyników wyborów (czego wymaga art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb.) stanowiło wskazane w treści protestu zachowanie. Należy również zauważyć, że z uwagi na to, że przepisy wyborcze wchodzą w zakres prawa publicznego, niedopuszczalne jest interpretowanie ich w sposób rozszerzający.

Z tego względu, na podstawie przepisu art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. w zw. z art. 82 § 1 k.wyb., protest należało pozostawić bez dalszego biegu.